

Til:

Klima- og miljødepartementet

Sendt til:

Rovviltnemnda i region 2 v/
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
sfovpost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Sak: 9/2025

Dato for vedtak: 10.11.2025

Dato for klage: 27.11.2025

Klage på vedtak om kvote og område for kvotejakt på gaupe i region 2 i 2026

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote og område for kvotejakt på gaupe i region 2 i 2026. Rovviltnemnda har vedtatt en totalkvote på 27 gauper, hvorav 12 voksne hunndyr. Det åpnes for kvotefri jakt i beiteprioriterte områder i tidligere Aust-Agder. Familiegrupper unntas fra kvoten de første tre ukene av jaktperioden.

Innledende kommentarer

NOAH mener det er svært kritikkverdig å åpne for jakt på gaupe i det hele tatt, som er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste. Artsdatabanken påpeker at arter som befinner seg i status som sterkt truet har svært høy risiko for å utryddes i Norge. Gaupebestanden er i 2025 beregnet til kun å bestå av mellom 447 og 630 gauper, ut fra 91 familiegrupper av gaupe.¹ Dette var status før kvotejakta og nye unger ble født i 2025. Gaupas sårbare status medfører at det ikke under noen omstendigheter bør tillates jakt på gaupe i Norge.

Norges politiske ledelse har forpliktet seg til å stanse tap av biologisk mangfold. Å gjøre dette innebærer iverksetting av tiltak for å øke tilstedeværelsen og utbredelsen av arter som står i fare for å bli borte fra vår natur. Gaupe er en slik art. Å tillate jakt på en art som ikke er i en

¹ <https://rovdata.no/Gaupe/Bestandsstatus.aspx>

levedyktig tilstand utgjør etter NOAHs mening svært uforsvarlig naturforvaltning. Norge er forpliktet til å ta vare på de truede rovdypene gjennom Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og Grunnlovens § 112 om befolkningens rett til naturmangfold. Rovviltnevdas vedtak er ikke forenelig med disse forpliktelsene.

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om «høstingsverdig overskudd» er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 16 tredje ledd er det mulig å sette kvoter for jakt av rovvilt i Norge kun dersom arten produserer et «høstingsverdig overskudd».

NOAH minner igjen om at gaupa er kategorisert som sterkt truet art i Norge. Ifølge Artsdatabanken har bestanden vært stabil eller synkende siden 2015. I 2020 lå bestanden for første gang på åtte år over Stortingets vedtatte nasjonale bestandsmål på 65 årlige ynglinger, men i 2022 lå den under igjen. Bestandsmålet er for øvrig så lavt at gaupa vil fortsette å være sterkt truet. I tillegg er gaupe klassifisert som sårbar (VU) i Sverige og den svenske bestanden er i nedgang. Derfor finner NOAH det vanskelig å se hvordan det kan være snakk om «høstingsverdig overskudd».

NINA rapport 2624 gir en prognose for forventet antall familiegrupper av gaupe i regionen i 2026.² Prognosen for regionen viser at det er 12 % sannsynlighet for at bestanden vil ligge under det regionale bestandsmålet i 2026. Prognosen for antall familiegrupper av gaupe i 2026 i region 2 er på 15,7, men slike prognoser er beheftet med betydelig usikkerhet og usikkerheten stiger jo mindre populasjonen er. Det bør derfor ikke tillates kvotejakt eller kvotefrie områder for jakt på gaupe i region 2 i 2026.

Videre følger det av fjerde ledd i § 16 i nml. at ved avgjørelsen om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting, skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det øvrige biologiske mangfoldet. Rovviltnevdas har ikke vurdert konsekvenser for det biologiske mangfoldet av å skyte 27 gauper og tillate kvotefri jakt utover dette. Gaupa og andre rovdyp er nøkkelarter i norsk natur. De har viktige roller på toppen av næringskjeden, og gjør at bestandene av byttedyr blir mer robuste når rovdypene tar svake og syke individer.

² Brøseth, H., Tovmo, M., Nilsen, E. B. & Odden, J. 2025. Antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2025. - NINA Rapport 2624. Norsk institutt for naturforskning.

Tatt i betraktning det generelle fredningsprinsippet av ville arter, og den rettslige beskyttelsen av gaupe gjennom Bernkonvensjonen, mener NOAH at vedtaket er basert på uriktig rettsanvendelse av § 16 i nml. Dette på grunn av feil antakelse om at hvis bestandsmålet er oppnådd er bestandens overlevelse automatisk ivaretatt og ynglinger som ikke regnes med i bestandsmålet kan høstes som overskudd. Det finnes ingen lovhjemmel i norsk lovverk som gir grunnlag for en slik konklusjon. I rettslig forstand bør bestandsmålet oppfattes som en av retningslinjene som skal brukes ved vurderingen av om overlevelsen av bestanden er sikret og hvorvidt bestanden er på vei til å bli levedyktig. Så lenge gaupa er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista, er vilkåret om at arten produserer et «høstingsverdig overskudd» ikke oppfylt, og vedtaket om kvotejakt og kvotefrie områder er ikke lovlig.

Kvotejakt og fordelingen av kvoten skal baseres på bestandssituasjonen og tapsutviklingen. Det nasjonale bestandsmålet er så vidt nådd, men gaupebestanden varierer sterkt fra år til år grunnet forskjeller i reproduktiv suksess.³ Sett i sammenheng med gaupas status som sterkt truet, hvilket betyr at det er svært høy risiko for at arten utryddes i norsk natur,⁴ illustrerer dette en alvorlig bestandssituasjon for gaupe.

Vedtaket viser ikke til noen tidsramme for å bringe gaupe ut av statusen som sterkt truet, heller ikke er det noen plan som beskriver andre tiltak som må iverksettes for å oppnå målet i § 5 i nml. om at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Fraværet av en slik plan gjør at oppfyllelsen av forpliktelsen i nml. § 5 blir utsatt til en ubestemt fremtid. NOAH vil understreke at forpliktelsen i nml. § 5 innebærer å ta aktive tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at gaupa ikke lenger ville være sterkt truet i Norge. Jakt er den viktigste negative påvirkningsfaktoren på bestandsutviklingen av gaupe i Norge og et eventuelt jaktforbud vil kunne føre til bestandsøkning.⁵ Dette må være et mål for en art som befinner seg i sterkt truet tilstand. Norge har dessuten denne forpliktelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2. I tillegg setter Bernkonvensjonens artikkel 7 krav om at enhver utnytting av vill fauna som er gitt i Vedlegg III skal reguleres for å holde bestanden utenfor fare, under hensyntaken til kravene i artikkel 2.

NOAH mener at kvotejakt setter gaupebestanden i fare og medfører at målet i nml. § 5 fravikes. Vedtaket er derfor i strid med § 5 i nml. og med artikler 2 og 7 av Bernkonvensjonen. For å etterleve internasjonale forpliktelser og nasjonale mål om å

³ Frank, J. & Brøseth, H. 2025. Inventering av lodjur 2025. Bestandsovervåking av gaupe i 2025. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Bestandsstatus för stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2025. 31 s

⁴ https://www.artsdatabanken.no/Pages/258616/Kategorier_og_kriterier.

⁵ Eldegard K, Syvertsen PO, Bjørge A, Kovacs K, Støen O-G og van der Kooij J (24.11.2021). Pattedyr: Vurdering av gaupe Lynx lynx for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/26449>.

stoppe tap av biologisk mangfold, og for å etterleve naturmangfoldlovens mål om levedyktige bestander, må det legges til rette for tilstedeværelse av gaupe i regionen. Rovviltnemndas vedtak strider med disse forpliktelsene og målene.

2. Økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml. § 10

Det er fastsatt i § 10 i nml. at en påvirkning på et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forarbeidene til nml. Ot.prp.nr. 52 (2008-2009) er det forklart hva økosystemtilnærmingen innebærer: «*Sammenhengene mellom arter er altså grunnlag for ev. høstingsbeslutninger*» og at «*Kjernen i økosystemtilnærmingen er at den innebærer en integrert forvaltning av menneskelige aktiviteter basert på økosystemenes dynamikk*» (s. 94).

Rovviltnemnda bør vurdere påvirkning av forvaltningsvedtak om uttak av gaupe på hele den norske bestanden, og ikke kun på en viss andel av bestanden. Gaupa har behov for store leveområder på tvers av eventuelle grenser som mennesker har bestemt. For å ta hensyn til økosystemets dynamikk, må bestandsstatusen og bestandsutviklingen evalueres ut fra biologiske og økologiske kriterier, og kan derfor ikke begrenses av administrative grenser.

Rovviltnemnda har vedtatt at familiegrupper som opptrer i lag unntas fra kvotejakta de første tre ukene av jaktperioden. Miljødirektoratet har uttalt at «familiegrupper har et særskilt vern i perioden der ungene fortsatt er avhengig av moren. Det kan være vanskelig å skille mellom dyrene under felling, og felling av mordyr vil gi dårlige prognoser for overlevelse for ungene».⁶ NOAH foreslår at ikke-letale tiltak (som beskrevet under punkt 4) innføres i stedet for å bryte opp familiegrupper og etterlate ungene morløse. Uttak av mordyr kan redusere ungenes, og dermed artens, overlevelse, og øke sannsynligheten for å velge sauer og tamrein som byttedyr grunnet manglende jaktopplæring. NOAH mener at familiegrupper bør unntas fra jakten i hele kvotejaksperioden og i hele region 2.

Den samlede belastningen på bestanden bør veies opp mot forvaltningens mål fastsatt i nml. § 5, altså hvordan den samlede belastningen vil påvirke oppnåelse av formålet om å sikre en levedyktig gaupebestand i Norge. I forarbeidene til naturmangfoldloven Ot.prp.nr.52 (2008-2009) er det gitt et eksempel på hvordan prinsippet om samlet belastning bør anvendes i vurderingen av miljømessige påvirkninger av innføring av nye veier i vill natur

⁶ Miljødirektoratet: Avgjørelse av klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i regionene 1, 2, 3, 5, 6 og 7 i 2025.
<https://www.miljovedtak.no/VedtakSok/VisSak?sakid=57570>

(s.104): «*Lovfesting av prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven synliggjør i dette tilfelle at «miljømessige konsekvenser» ikke bare betyr virkningen av den enkelte vei isolert sett, men også virkningen av veien sett i sammenheng med andre veier eller andre påvirkninger*». På liknende måte bør det vurderes i dette tilfellet hvilke påvirkninger kvotejakt kan ha for den norske gaupebestanden som helhet, og hvilke andre omstendigheter som har påvirket eller vil påvirke bestandsutviklingen, bør tas hensyn til.

Rovviltnemndas sekretariat mener jf. saksframlegget at det foreligger «betydelig kunnskap om den samla belastningen som gaupebestanden blir utsatt for». Selv om Norge har et eksisterende overvåkningsprogram for gaupe og det finnes tall på dødelighet og bestandsutvikling, betyr ikke det at vi har mye kunnskap om den samlede belastningen gaupene utsettes for. Vi vet fortsatt lite om hvordan gauper beveger seg gjennom landskapet og hvordan de påvirkes av arealendringer som nedbygging av natur og etablering av ny infrastruktur.⁷ Dette må redegjøres for hvis man skal sikre en gaupebestand for fremtiden. Samlet belastning har altså ikke blitt tilstrekkelig vurdert.

Den fennoskandinaviske gaupebestanden er blant bestandene av eurasisk gaupe med lavest genetisk diversitet på grunn av geografisk isolasjon og intens jakt på 1900-tallet.⁸ Faktorer som sykdom, ulovlig jakt og påkjørsler rammer små og fragmenterte populasjoner hardere, blant annet på grunn av lavere genetisk diversitet og fordi endret kjønns sammensetning har større betydning for små populasjoner. Det er svært risikabelt å bedrive ytterligere fragmentering av en slik bestand, som nemnda legger opp til med den høye kvoten og områder med kvotefri jakt. I tillegg til at bestanden raskt kan havne under bestandsmålet, slik man så i 2016 og 2017, ødelegger høye kvoter populasjonens genforråd. Dette bidrar til å øke den samlede belastningen på gaupa og forvaltningsmetoden kan sette bestandens fremtid i fare.

NOAH mener at nemnda har anvendt prinsippet i nml. § 10 om samlet belastning feilaktig også med tanke på gaupas økologiske betydning. Gaupe har en nøkkelfunksjon i intakte økosystemer og er essensiell for ivaretagelse av systemets funksjon, struktur og produktivitet jf. nml. § 4. Arten bidrar til sunne hjortedyrbestander ved å jakte på svake, skadde og syke dyr og bidrar til å opprettholde den økologiske balansen i naturen ved å regulere rødrevbestanden. NOAH kan ikke se at gaupas økologiske betydning er vurdert i denne saken.

⁷ Odden, J: «Dette trenger vi å vite om gaupa». Publisert 6. juni 2025 på <https://blogg.forskning.no/dyreverden-rovdyrbloggen/dette-trenger-vi-a-vite-om-gaupa/2516493>

⁸ Hemmingmoore et al. 2024. Lynx gene flow in Fennoscandia : estimation of gene flow within the Fennoscandian lynx population. In: Rapport från SLU Viltskadecenter number: 2024:2. SLU Wildlife Damage Center, Swedish University of Agricultural Sciences

3. Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml. § 8, og føre-var-prinsippet har ikke blitt vurdert i vedtaket, jf. nml. § 9

NOAH stiller seg svært kritisk til den tynne, utilstrekkelige vurderingen vedtaket bygger på. Det foreligger for eksempel ingen reell vurdering av hvilke økologiske konsekvenser kvotejakt og kvotefrie jaktområder vil ha på gaupebestanden. Dette strider mot nml. § 8 som sier at «virkningen på naturmiljøet skal synliggjøres». Siden nemnda ikke har oppfylt det omtalte kravet om synliggjøring, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken.

Rovviltnemnda baserer seg på prognoser som er beheftet med stor usikkerhet. NINA påpeker i sin rapport at jo mindre regionene blir i antall familiegrupper, desto større blir usikkerhetene i estimatene.⁹ Små bestander, slik som gaupebestanden, er sterkt påvirket av tilfeldig variasjon i demografi. NINA understreker at det er viktig å være klar over at andelen voksne hunngauper som får frem unger som er i live den første vinteren kan variere en del mellom år og områder. Noen år vil en stor andel av de voksne hunngaupene få frem unger, mens andre år er det en mindre andel som klarer det.^{10,11} NOAH mener det er altfor risikofylt å vedta kvotejakt og kvotefri jakt på en sterkt truet art basert på slike prognoser, og at føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i denne saken. Som beskrevet i forrige avsnitt er det begrenset kunnskap om hvordan gaupebestanden påvirkes av ulike belastninger og kombinasjonen av disse, noe som gjør det enda viktigere å ta hensyn til føre-var-prinsippet.

Om anvendelse av føre-var-prinsippet

Nml. § 9 slår fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Det er vanskelig å forstå hvorfor nemnda ikke har anvendt føre-var-prinsippet i denne saken. Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt, er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. nml. § 8) enn det ville vært hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har nemnda også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak. NOAH mener at nemnda ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at jakten ikke

⁹ Tovmo, M., Odden, J. & Nilsen, E. B. 2024. Antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2024.- NINA Rapport 2475b. Norsk institutt for naturforskning.

¹⁰ Nilsen, E.B., Linnell, J.D.C., Odden, J., Samelius, G. & Andren, H. 2012. Patterns of variation in reproductive parameters in Eurasian lynx (*Lynx lynx*). *Acta Theriologica* 57(3): 217-223. doi:10.1007/s13364-011-0066-5.

¹¹ Walton, Z.A., Mattisson, J., Linnell, J.D., Stien, A. & Odden, J. 2017. The cost of migratory prey: seasonal changes in semi-domestic reindeer distribution influences breeding success of Eurasian lynx in northern Norway. *Oikos* 126(5): 642-650. doi:http://dx.doi.org/10.1111/oik.03374.

medfører fare for overlevelse og levedyktighet av gaupebestanden i Norge og følgelig er det på feilaktig grunnlag at føre-var-prinsippet ikke er blitt anvendt i denne saken. Med utgangspunkt i prinsippet bør man avstå fra jakt på gaupe i Norge, og all annen praksis er etter NOAHs syn svært uansvarlig og ulovlig naturforvaltning.

4. Den fastsatte kvoten for kvotejakt på gaupe står ikke i forhold til skadeomfanget og andre årsaker til tap

NOAH mener at den fastsatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag for å åpne for kvotejakt på gaupe av et slikt omfang, jf. nml. § 16 tredje ledd.

Sekretariatet beskriver i saksframlegget at skadeomfang og erstatninger over tid er blitt vesentlig redusert i region 2. I perioden 1. januar-1. oktober 2025, ble det påvist færre enn 30 tap av sau til gaupe i region 2 jf. saksframlegget. Med tanke på at det er rundt 120 000 sauer og lam på utmarksbeite i region 2,¹² er dette et lavt tall og står ikke i forhold til den vedtatte kvotestørrelsen. NOAH kan ikke se at det har blitt rapportert tap av tamrein til gaupe noensinne i Rovbase. Skadeomfanget kan altså ikke brukes som argument for den høye jaktkvoten.

Sekretariatet beskriver at endringer i saueholdet sannsynligvis har bidratt til lavere tap i regionen. Denne vurderingen er i tråd med forskningen på området. Flere forskningsstudier peker på at lokale forhold, ikke antallet rovdyr, spiller en nøkkelrolle for å redusere omfanget av tap til rovdyr. Forskning gjennomført i Slovakia konkluderer med at faktorer forbundet med økt risiko for tap av husdyr inkluderer landskapstrekk, avstand til skog, redusert tilgjengelighet av ville byttedyr, lamming/kalving i buskvegetasjon samt mangelfull bruk av vokterhund og fravær av mennesker.¹³

Ikke-selektiv felling av rovdyr har kun kortsiktig effekt og er ikke en effektiv metode for å forhindre ytterligere angrep. Dette er på grunn av at det vandrer inn andre individer av den samme arten i området. Når nye rovdyr vandrer inn i et område er sjansen for tap av tamme dyr større, da de ikke kjenner området og vil ha større utforskende bevegelsesmønstre. Rovdyr foretrekker generelt ville byttedyr, og tap av tamme beitedyr til rovdyr er ofte et resultat av en opportunistisk interaksjon. Det kan bli flere av disse når et rovdyr etablerer seg i et nytt område.¹⁴ En undersøkelse gjennomført i Spania kom til at felling av ulv er

¹² <https://beitestatistikk.nibio.no/fylker/gamle/buskerud&aust-agder&telemark&vestfold>

¹³ Rigg, R., Find'o, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

¹⁴ Elbroch LM, Treves A. 2023. "Perspective: Why might removing carnivores maintain or increase risks for domestic animals?" *Biological Conservation*. Volume 283. 110106, ISSN 0006-3207. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2023.110106>

kontraproduktiv fra et skadehåndterings- og bevaringsperspektiv.¹⁵ Forskerne anbefalte å sette fokus på bedre dyreholdpraksis, ettersom ubeskyttede husdyr er mer utsatt for predasjon. Studien baserte seg på flere nye vitenskapelige publikasjoner og konkluderte med at felling av bestander av store rovdyr er uberettiget av vitenskapelige grunner. Felling undertrykker visse egenskaper i rovdyr og endrer dermed rovdyrenes rolle i økosystemet. Forskerne påpekte dessuten at gjennomføring og utfall av forvaltningstiltak rettet mot store rovdyr bør vurderes av etiske grunner. Tapsraten for tamme dyr er videre omvendt proporsjonal med tilgjengelighet av ville byttedyr.¹⁶ NOAH mener at nemnda må foreslå ikke-letale tiltak og begynne med en helhetlig viltforvaltning hvor man legger til rette for robuste økosystemer slik at rovdyrene har høy tilgjengelighet av ville byttedyr. Sekretariatet anerkjenner at lavere tap i sauene er et resultat av endringer i driften, og ikke av færre rovdyr. Det er på høy tid at rovdyrforvaltningen baseres på forskningsresultater, som helt entydig peker på at felling av truede rovdyr ikke er effektivt for å hindre skade på husdyr.

5. Om kvotefri jakt

NOAH mener at vilkårene for å tillate kvotefri jakt ikke er oppfylt i denne saken. Rovviltmemnda har vedtatt kvotefri jakt i 2026 i de beiteprioriterte områdene i tidligere Aust-Agder. Å tillate ubegrenset jakt på en sterkt truet art er svært kritikkverdig. Kvotefri jakt i kombinasjon med den høye kvoten for resten av regionen vil føre til en enda større belastning på bestanden. NOAH mener at føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning må tillegges vekt i denne situasjonen. I lys av statusen som sterkt truet, vil kvotefri gaupejakt heller ikke være i samsvar med naturmangfoldlovens §§ 5 og 6, eller de avtalene Norge har bundet seg til om å bevare naturmangfoldet.

Rovviltforskriften understreker at gaupejakten skal være kvoteavgrenset. Ifølge kommentarene til forskriftens § 11 er det gitt høve til kvotefri jakt i deler av en region «så lenge dette kan skje innenfor rammen av det nasjonale bestandsmålet for regionen» og som «er områder der det normalt ikke opptrer gaupe i ynglende bestander». Gaupa er avhengig av store leveområder, og vil derfor kunne etablere ynglinger utenfor forvaltningsområdet. Nemnda kan ikke fortsette en politikk som i realiteten innebærer at gaupe skal utryddes i de beiteprioriterte områdene i regionen. Det å tolerere at gauper går inn og passerer gjennom områder som er beiteprioritert kan være avgjørende for å sikre overlevelsen til bestanden på lang sikt.

¹⁵ Fernández-Gil, A., Naves, J., Ordiz, A., Quevedo, M., Revilla, E., & Delibes, M. (2016). Conflict misleads large carnivore management and conservation: brown bears and wolves in Spain. *PLoS ONE*, 11(3), e0151541., s 10.

¹⁶ Alquinta, L., A. P. Yusti-Muñoz, and J. A. Simonetti. 2025. "Wild Prey and Livestock Predation by Native Carnivores: A Global Review." *Mammal Review* e70013. <https://doi.org/10.1111/mam.70013>.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter ber om at vår klage tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i region 2 i 2026, og heller ikke kvotefri jakt i beiteprioriterte områder i tidligere Aust-Agder. NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør svært uforsvarlig forvaltning av en sterkt truet gaupebestand, og er et brudd på nasjonal og internasjonal lov: §§ 4, 5, 8, 9 og 10 og § 16 tredje ledd i naturmangfoldloven, og artikler 2 og 7 i Bernkonvensjonen. Tatt i betraktning at gaupe er kategorisert som sterkt truet i Norge, står rovviltnemndas kunnskapsgrunnlag ikke rimelig i forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NOAH mener også at rovviltnemnda har anvendt prinsippet om samlet belastning feil og unnlatt urettmessig å vurdere føre-var-prinsippet.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter v/

Hannah Sofie Aanonsen (veterinær)